

ELŐSZÓ

*Omnis mundi creatura
quasi librum et pictura
nobis est et speculum.*

Alain De Lille: Himnusz (12. század)

*Vajon a külsődleges, horizontális boldogulás
jelentheti-e a „mindent” számunkra, vagy életünk
során megkerülhetetlenül szembe kell néznünk
bizonyos vertikális késztetéseinkkel is, amelyek
mintegy kikövetelhetik a vallási tudatosságot?*

Charles M. Taylor (1931-)

E tanulmánykötet szerteágazó, ám arányait és tartalmait tekintve bevallottan „élet barkácsolta” tematikája a címben jelzett interdiszciplináris dialógusban szerzett saját tapasztalatainkból, az egymással és diákjainkkal folytatott beszélgetéseinkből nőtt ki. Olyan – évek távlatában emlékezetes – beszélgetésekre gondolunk, amelyek gyakran léptek ki a tantárgyakra felparcellázott egyetemi *curriculum* szigorú keretei közül, és a „tudás egységének élményét” ígérő határterületekre is elkalandoztak.

Izgalmasnak találtuk feltérképezni a minket érdeklő, néha egymástól látszólag távol eső kulturális területek kölcsönhatásait, kapcsolatrendszerét, ami – saját természettudományi és teológiai szakismereteinken túl – megkövetelte további, eltérő kompetenciákkal rendelkező kollégák bevonását. Ez a könyv

az ő lelkes közreműködésük nélkül nem jöhetett volna létre.¹ Törekedtünk arra, hogy az akadémiai igényesség szintjén kicsiszolt és írásba foglalt gondolatok ne veszítsék el a számunkra fontos életszerűségüket és gyakorlati értéküket. Ragaszkodtunk ahhoz, hogy a párbeszéd résztvevői magas szinten ismerjék meg egymás szakmai világát, nyelvezetét. Reményeink szerint a könyv olvasását olvasóink is együttgondolkodásra szóló „intellektuális meghívásként” élik át!²

Az immár évtizedes léptékben rendszeressé váló beszélgetések „kognitív dinamikája” egy ponton olyan izgalmassá vált, hogy szerettük volna szélesebb olvasóközönséggel is megosztani a leszűródött tanulságokat. Úgy gondoltuk, hogy érdemes lenne az egyetemi *curriculum*ba is „visszacsatolni” szellemi kalandozásaink legjavát! Így történt, hogy éveken keresztül e kötet témájába vágó, a hallgatók körében népszerű kurzusokat vezettünk az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kara és a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola intézményi támogatásával. Az *Apóriák* tanulmánykötet – melynek a címválasztásáról hamarosan többet is megtudhat a türelmes olvasó – ennek a didaktikus kreativitásnak a jegyében született.

A szerkesztők

¹ A társszerzők nevét feltüntettük a „címnegyed” megfelelő oldalán, a többi közreműködő nevét pedig köszönetképpen a megfelelő lábjegyzetekben szerepeltettük.

² Online elérhető bibliográfiai gyűjtésünk segítségével lehet a diskurzusba igényes szinten bekapcsolódni vágyóknak: BAGYINSZKI P. ÁGOSTON – MÉSZÁROS LUKÁCS: Az „Apóriák: természettudomány és teológia párbeszédben” című projekt bibliográfiája, *Acta Pintériana* 5 (2019) 21–36. DOI:10.29285/actapinteriana.2019.5.21 Ebben az irodalomjegyzékben azok a korábbi publikációink is megtalálhatók, amelyek e kötet anyagának kidolgozását a fontos pontokon megalapozták.